

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Štěpánovou, Ph.D., ve věci

žalobce: **I. I.**
státní příslušnost Republika Uzbekistán
zastoupen Mgr. Alicí Jeziorskou, advokátkou
sídlem Svornosti 86/2, 736 01 Havířov

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
Odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 11. 2024, č. j. OAM-1076/BA-BA07-
ZA17-2024, o udělení mezinárodní ochrany,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce Mgr. Alici Jeziorské, advokátce, sídlem Svornosti 86/2, Havířov, **se přiznává** odměna za zastupování žalobce ve výši 17 100 Kč, která jí bude proplacena z účtu Krajského soudu v Ostravě do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.
- IV. České republice se právo na náhradu nákladů řízení **nepřiznává**.

Odůvodnění:

I. Specifikace věci

1. Výše specifikovaným rozhodnutím žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu v žádné z forem předpokládaných zákonem č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).

II. Relevantní skutková zjištění

2. Žalobce dne 16. 8. 2024 požádal v České republice o udělení mezinárodní ochrany.
3. Ze spisu je patrné, že podání žádosti předcházelo rozhodnutí cizinecké policie ze dne 15. 8. 2024 o zajištění žalobce dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Cizinecká police téhož dne 15. 8. 2024 rozhodla o správním vyhoštění žalobce na dobu tří let.
4. Při výslechu u cizinecké policie dne 14. 8. 2024 žalobce mj. uvedl, že žádá tlumočení do ruského jazyka, ustanovené tlumočníci rozumí velmi dobře. Do České republiky přijel, aby zde jako Ukrajinec požádal o dočasnou ochranu a mohl zde pracovat; obstaral si proto cestovní pas Ukrajiny. V Uzbekistánu mu nic nehrozí, je to bezpečná země, ale není tam práce. V případě vyhoštění mu v zemi původu nic nehrozí. Protokol o výslechu vlastnoručně podepsal.
5. Žalovaný rozhodnutím ze dne 20. 8. 2024 žalobce tzv. přezajistil dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Dobu trvání zajištění žalovaný stanovil do 2. 1. 2025.
6. V prohlášení o jazyce ze dne 23. 8. 2024 žalobce požádal, aby s ním řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo vedeno v ruském, případně uzbeckém, jazyce.
7. K žádosti o mezinárodní ochranu žalobce poskytl dne 23. 8. 2024 údaje, z nichž se podává, že je uzbecké státní příslušnosti i národnosti, muslim, apolitický a schopen se dorozumět rusky a uzbecky. Je ženatý, má tři děti. Z Uzbekistánu odcestoval v červenci 2024, přes Turecko, Itálii a Německo. Do České republiky přijel v červenci 2024. Cítí se zdrav. V Uzbekistánu je proti němu vedeno řízení, byl na pět dní zadržen policií, vyslýchán a poté propuštěn. Má strach, že pokud se vrátí, tak bude policií zajištěn a uvězněn. Zajištěn byl proto, že se hlasitě modlil na veřejném místě.
8. Pohovor k žádosti o mezinárodní ochranu žalovaný s žalobcem vedl dne 19. 9. 2024. Pohovor byl veden v ruském jazyce. Žalobce nevzneshl žádné námitky k obsahu protokolu či tlumočení. Žalobce vypověděl, že vycestoval z vlasti, protože pracoval ve stavební firmě, kde ztratily se velké peníze. Nadřízený mu sdělil, že peníze ukradl syn prezidenta Uzbekistánu. Žalobce napsal dopis prezidentovi, následně policie zahájila vyšetřování. Policie žalobci řekla, že za ztrátu peněz bude stíhán především on. Je přesvědčen, že peníze převedl syn prezidenta. Vzdáleným známým byl osvobozen a hned odjel do Turecka.

Modlitba podle muslimských zvyků na veřejnosti byla jen záminka pro jeho zadržení. Do Turecka odletěl bez problémů. Do Uzbekistánu se nemůže vrátit, bude proti němu vedeno řízení a bude uvězněn. Policie mu ústně sdělila, že porušil § 159 trestního zákoníku Uzbekistánu, což je extremismus (spojený s muslimskou vírou). Stojí proti němu skupina vysoce postavených lidí, kteří mají vliv na policii i justici Uzbekistánu.

9. Žalovavý si zajistil následující podklady pro vydání rozhodnutí: zprávu MZV USA ze dne 30. 6. 2024, Uzbekistán – Výroční zpráva o svobodě vyznání za rok 2023; Informaci MZV ČR ze dne 20. 9. 2024, Uzbekistán – Svoboda vyznání; zprávu Uzbekistán – Pozbytí občanství Republiky Uzbekistán, postavení osob bez státní příslušnosti ze dne 10. 1. 2024; Informaci MZV ČR o Uzbekistánu ze dne 1. 3. 2024 – Činnost policie ve vztahu k ochraně práv občanů; zprávu o činnosti úřadu ombudsmana; informaci OAMP ze dne 13. 3. 2024 Uzbekistán: socio-ekonomické situace; Informaci OAMP ze dne 13. 3. 2024 ve věci bezpečnosti a politické situace v zemi, vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv.
10. Žalobce se nedostavil k seznámení se s podklady rozhodnutí.
11. Žalovaný má v napadeném rozhodnutí za to, že tvrzeným důvodem žádosti o mezinárodní ochranu žalobce je jeho obava z vyšetřování ztráty finančních prostředků při podnikání spojená s obviněním z náboženského extremismu. Žalovaný dospěl k závěru, že žalobci nespědí žádný z azylově relevantních důvodů pro udělení mezinárodní ochrany. Výpověď žalobce rovněž nepovažoval za věrohodnou.

III. Obsah žaloby

12. Žalobce napadl rozhodnutí o neudělení azylu včasnou žalobou, již rozhodnutí žalovaného rozporuje v celém rozsahu. Žalovaný porušil zásadu materiální pravdy, nezjistil přesně a úplně skutkový stav a neprovedl řádně všechna potřebná šetření.
13. Uzbekistán není schopen efektivně a v minimálním standardu poskytnout svým občanům ochranu. Žalobce byl pět dní držen policií a bylo proti němu užito fyzické násilí. Vysoce postavení lidé po něm vymáhají peníze. Nemůže se obrátit na policii; je snadno ovlivnitelná.
14. Odkazuje na to, že muslimové, kteří praktikují svou víru mimo stání kontrolu, jsou nepravdivě obviňováni z náboženského extremismu, což je i případ žalobce.
15. Žalovaný si vybral pouze ty informace, na základě kterých by mohl prohlásit výpověď žalobce za nedůvěryhodnou.
16. Žalobce je toho názoru, že splňuje podmínky minimálně pro udělení tzv. doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, neboť je pravděpodobné, že by po návratu do vlasti mohl být vystaven mučení, nelidskému ponižujícímu zacházení či trestání.
17. Žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému.

IV. Vyjádření žalovaného

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

18. Vyjádřením ze dne 2. 1. 2025 žalovaný navrhl žalobu zamítnout.
19. Má za to, že vycházel z dostatečně zjištěného stavu věci, který svým rozsahem odpovídá předpokladům nezbytným pro vydání rozhodnutí. Při rozhodování vzal žalovaný v úvahu skutečnosti tvrzené žalobcem a přihlédl k nim. Shromáždil k nim adekvátní informace o situaci zemi původu a své závěry postavil na aktuálních informacích o zemi původu k datu vydání rozhodnutí. Žalovaný je dále přesvědčen, že přijaté řešení odpovídá konkrétním okolnostem daného případu a je patřičným, konkrétním a jasně formulovaným způsobem odůvodněno.
20. Žalobce nevypovídá souvisle a hodnověrně (naopak, v běhu času neguje sám svoji dřívější výpověď), o mezinárodní ochranu žádá, až když je zajištěn českou policií a hrozí mu deportace z území, nic ke své věci nedokládá. Jeho snaha vysvětlit svou pozici spíše odkazuje k situační taktice nežli k upřímné snaze sdělit pravdu. Po opuštění vlasti cestoval jasně za prací. Výpověď žalobce nekoresponduje ani s informacemi o zemi původu. Uzbekistán je většinově muslimským státem, sekulárním ovšem, kde bezpečnostní složky náboženství nijak neřeší, vyjma islámského militantního fundamentalismu osob, které jsou připraveny šířit islámskou víru militantně se zbraní v ruce. Což ale naprosto není případ žalobce. Samotná uzbecká policie, i přes systém spřízněností a známostí, funguje běžným způsobem, a pokud některé policejní složky selžou ve své činnosti, je zde celé spektrum mechanismů, jak se dá takovému postupu bránit.

V. Jednání soudu

21. U jednání konaného dne 30. 5. 2025 strany setrvaly na svých dosavadních procesních stanoviscích.
22. Žalobce nejprve sdělil, že rozumí rusky, ale ne na 100 %. K dotazu soud Výslovně uvedl, že ustanovené tlumočníci přítomné u jednání rozumí.
23. Žalobce u jednání dodal, že po návratu do Uzbekistánu mu teprve začnou velké problémy. Ztratily se opravdu velké peníze, syn prezidenta má více firem. Musí se stavět cesty, ale syn prezidenta si tyto peníze bere. Lidé se bojí na něj cokoli říct, protože je to syn prezidenta. Ve svém okolí říkal, proč syn prezidenta nedává peníze na ty cesty, jemu se to doneslo, a žalobce byl předvolán.
24. Zástupkyně žalovaného poukázala na to, že z veřejně dostupných informací je patrné, že uzbecký prezident má pouze dceru, o synu se nehovoří. Na to žalobce reagoval tak, že je to její manžel; údajně nenašel v ruštině slovo pro značení „zetě“.

VI. Posouzení věci krajským soudem

25. Krajský soud shledal žalobu přípustnou, podanou oprávněnou osobou (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“) a včasnou (§ 72 odst. 1 s. ř. s.).

26. Při posuzování věci měl soud na zřeteli také § 32 odst. 9 zákona o azylu a čl. 46 procedurální směrnice¹ zakotvující povinnost členských států zajistit pro žadatele o mezinárodní ochranu účinný opravný prostředek. Dle odst. 3 posledně uvedeného ustanovení lze za účinný opravný prostředek považovat pouze takový prostředek, který zabezpečuje „úplné a ex nunc posouzení jak skutkové, tak právní stránky, včetně případného posouzení potřeby mezinárodní ochrany podle směrnice 2011/5/EU“.
27. V přezkumném řízení soudním je soud povinen zkoumat, zda vydané rozhodnutí je zákonné a bezvadné. V napadeném rozhodnutí krajský soud nezjistil takové vady, k nimž by byl povinen přihlédnout i bez návrhu nebo které by způsobovaly jeho nicotnost (srovnej § 76 odst. 2 s. ř. s.).
28. Krajský soud dospěl k závěru, že **žaloba není důvodná**.

V.1. Věrohodnost žalobce

29. Předně se zabýval věrohodností azylového příběhu žalobce. V tomto směru zdejší soud odkazuje na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2023, č. j. 4 Azs 30/2023-24, a ze dne 8. 3. 2023, č. j. 4 Azs 302/2022-29, které shrnují judikaturní závěry týkající se věrohodnosti výpovědi žadatelů o azyl.
30. V souladu s uvedenou judikaturou vycházel krajský soud z čl. 4 odst. 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. 12. 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (dále jen „kvalifikační směrnice“). Podle něj nevyžadují tvrzení žadatele důkazy, pokud: a) žadatel vynaložil skutečné úsilí, aby svou žádost odůvodnil; b) žadatel předložil všechny náležitosti, které měl k dispozici, a podal uspokojivé vysvětlení ohledně jiných chybějících náležitostí; c) prohlášení žadatele byla shledána souvislými a hodnověrnými a nejsou v rozporu s dostupnými zvláštními i obecnými informacemi o případě žadatele; d) žadatel požádal o mezinárodní ochranu v nejkratším možném čase, ledaže může prokázat dobrý důvod, proč tak neučinil; e) byla zjištěna celková hodnověrnost žadatele.
31. Výkladem čl. 4 odst. 5 kvalifikační směrnice a vymezením kritérií posuzování věrohodnosti žadatele o mezinárodní ochranu se zabývá příručka EASO (Evropského azylového podpůrného úřadu) *Evidence and credibility assessment in the context of the Common European Asylum System* z roku 2018. Mezi základní kritéria posuzování věrohodnosti výpovědi žadatele patří její vnitřní konzistence, vnější konzistence, dostatečná podrobnost a plausibilita. Pomocným (doplňkovým) kritériem je způsob vystupování žadatele (tedy ty aspekty výpovědi, které se netýkají jejího obsahu).
32. V souvislosti s věrohodností žadatele o mezinárodní ochranu lze odkázat i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2008, č. j. 2 Azs 49/2008-83 předpokládající pro závěr o věrohodnosti žadatele mj. i zachování konzistentní dějové linie. Výpověď je vnitřně

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odmítání statusu mezinárodní ochrany.

konzistentní, pokud žadatel svůj základní příběh podává shodně po celou dobu řízení, a to, přestože některé jeho aspekty jsou nejisté či vzbuzující otázky.

33. Krajský soud nahlédl interakci žalobce se správními orgány v nyní posuzované věci prizmatem výše citovaných závěrů. Musí konstatovat, že žalobce:
- prvně před cizineckou policií (dne 14. 8. 2024) uvedl, že do České republiky přijel, aby zde jako Ukrajinec požádal o dočasnou ochranu a mohl zde pracovat. V Uzbekistánu mu nic nehrozí, je to bezpečná země, ale není tam práce;
 - při poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu (dne 23. 8. 2024) žalobce již sdělil, že v Uzbekistánu je proti němu vedeno řízení, byl zadržen policií na pět dní, byl vyslýchán a poté byl propuštěn. Má strach, že po návratu bude policií zajištěn a uvězněn. Zajištěn byl proto, že se začínal hlasitě modlit na veřejném místě, policie mu za to ihned nasadila pouta;
 - při pohovoru k žádosti o mezinárodní ochranu (dne 19. 9. 2024) pak za hlavní důvod své žádosti označuje „korupci“ či „zpronevěru“ finančních prostředků ve firmě určenou na výstavbu silnic – ty si měl uzmout syn prezidenta. Poté co na uvedené poukázal, byl zadržen. Záminkou však měl být náboženský extremismu;
 - v žalobě (ze dne 11. 12. 2024) žalobce pak jednoznačně formuluje, že je pronásledován ze strany velmi vlivných osob (syna prezidenta, nejvyššího státního zástupce), uzbeckou mafií;
 - u ústního jednání před krajským soudem (dne 30. 5. 2024) žalobce hovoří „pouze“ o tom, že syn prezidenta nedává peníze na cesty, ale nechává si je pro sebe.
34. Z výše uvedeného je zřejmé, že žalobce se v průběhu řízení o jeho žádosti o mezinárodní ochrany pramálo drží jednotné dějové linie, resp. své důvody žádosti o mezinárodní ochranu při jakékoli další příležitosti rozšiřuje, rozhojňuje, ba účelově mění či graduje. Závěrům žalovaného o jeho nevěrohodnosti tak lze přitakat.
35. I přes výše uváděné pochyby o věrohodnosti žalobce a účelovosti jeho azylového příběhu se nicméně žalovaný tvrzeními žalobce zaobíral meritorně a krajský soud i tyto jeho závěry sdílí.
36. V daném kontextu krajský soud uvádí, že není smyslem soudního přezkumu stále podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění, což v této věci, resp. části, činí (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či jeho rozsudky ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012-47).

V. 2. Důvod udělení azylu podle § 12 písm. a) či b) zákona o azylu

37. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí podrobně zabýval otázkou, zda je v případě žalobce naplněn důvod udělení azylu podle § 12 písm. a) či b) zákona o azylu, a dospěl k závěru, že nikoli.
38. Žalobce dle žalovaného neuvedl žádné skutečnosti, na jejichž základě by bylo možno učinit závěr o tom, že je pronásledován za uplatňování politických práv nebo svobod ve smyslu §

12 písm. a) zákona o azylu. Žalobce nesdělil žádné politické aktivity, kterých by se zúčastnil, nikdy nebyl členem žádné politické strany nebo skupiny.

39. Co se týká důvodu udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, ani zde žalovaný nehledal naplnění těchto podmínek ze strany žalobce. V průběhu správního řízení žalobce tvrdil, že byl zadržen policií, neboť se hlasitě modlil na veřejném místě, přičemž je vyznavač islámu.
40. K tomu lze toliko poukázat na zprávu MZV USA ze dne 30. 6. 2024. Z ní plyne, že Uzbekistán má 36 milionů obyvatel a z toho je 35 milionů sunnitských muslimů. V zemi je potírán především násilný extremismus, činnost islámských extremistických organizací.
41. O žádných extrémních náboženských projevech se žalobce v průběhu řízení nezmínil, hovořil o hlasité modlitbě na veřejném místě. Sám přitom uvedl, že ona modlitba byla jen záminkou pro jeho zadržení.
42. K tvrzení žalobce o tom, že je v hledáčku uzbecké mafie a jdou po něm vlivné osoby, krajský soud jen poukazuje na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu (za všechny námátkou například rozsudek ze dne 10. 3. 2004, sp. zn. 3 Azs 22/2004), z níž se podává, že vyhrožování ze strany soukromé osoby, pokud není podporováno státem, nelze charakterizovat jako azylově relevantní pronásledování. Původcem pronásledování podle ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu může být soukromá osoba jen za určitých okolností, kdy lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území, nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.
43. Žalobce by se tedy nejprve měl pokusit tento nastalý stav řešit v zemi původu; až ve chvíli, kdy by se prokázala neochota nebo neschopnost státních orgánů jednat a ochránit žalobce, mohlo by se jednat o azylově relevantní důvod. Takto ovšem nepostupoval.
44. Lze odkázat i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2015, č. j. 6 Azs 151/2015-36, podle něhož u soukromých osob jako původců pronásledování musí přistoupit k samotnému pronásledování také záměrná nečinnost státních orgánů či jejich neschopnost poskytovat ochranu před původci pronásledování. Dále Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 1. 11. 2007, č. j. 7 Azs 65/2007-47, uvedl, že *„tvrzené obavy z vyhrožování ze strany soukromých osob, třeba i odůvodněné, by se mohly stát důvodem pro udělení azylu pouze tehdy, pokud by státní orgány země původu takové ohrožení podporovaly, organizovaly, záměrně trpěly apod. Případná nižší efektivita takové ochrany v konkrétních podmínkách v dané zemi však ještě nečiní z takového ohrožení pronásledování, a tedy ani azylový důvod.“* Dále srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2004, č. j. 7 Azs 38/2003-37, podle něhož za pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu je nutno považovat pouze takové ohrožení života či svobody, které je trpěné, podporované či prováděné státní mocí. Dle ustálené judikatury půjde o důvod pro udělení mezinárodní ochrany až tehdy, pokud orgány země původu nejsou ochotné nebo schopné ochranu před jednáním soukromých osob poskytnout (srov. např. již rozsudky ze dne 18. 12. 2003, čj. 4 Azs 38/2003-36, ze dne 10. 3. 2004, čj. 3 Azs 22/2004-48, nověji rozsudek ze dne 9. 12. 2015, čj. 6 Azs 230/2014-67, bod 33).

45. Ze zpráv o Uzbekistánu (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 11. 2024, č. j. 1 Azs 186/2024-29), nesporně plyne, že lidskoprávní situace v tomto státě nedosahuje standardu západních zemí, nicméně v této oblasti nedávno došlo k některým pozitivním změnám. Obecný poukaz na stav právního státu v této zemi totiž nestačí k tomu, aby šlo dovodit, že sám žadatel byl perzekuován, resp. že splnil podmínky pro udělení mezinárodní ochrany (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2023, č. j. 2 Azs 20/2022-30, jeho usnesení ze dne 25. 1. 2023, č. j. 6 Azs 32/2022-33, či ze dne 19. 1. 2022, č. j. 6 Azs 101/2021-37).
46. I k možnosti nalézt vnitrostátní ochranu před soukromými osobami přímo v Uzbekistánu se Nejvyšší správní soud již opakovaně vyslovoval (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2024, č. j. 2 Azs 46/2024-27, či ze dne 25. 6. 2024, č. j. 6 Azs 156/2024-25).
47. Krajský soud dodává, že obecná nedůvěra žadatele ve státní orgány přitom není důvodem, aby jejich ochranu vůbec nevyhledal, ledaže zprávy o zemi původu tuto nedůvěru potvrzují (např. rozsudek ze dne 30. 9. 2008, čj. 5 Azs 66/2008-70, č. 1749/2009 Sb. NSS).
48. S ohledem na výše předestřené považuje krajský soud závěry žalovaného ve vztahu k azylovému důvodu dle § 12 zákona o azylu prezentované v napadeném rozhodnutí za správné.

V. 3. Posouzení důvodu udělení azylu podle § 13 a § 14 zákona o azylu

49. Co se ve stručnosti týče důvodů dle § 13 a 14 zákona o azylu, krajský soud uvádí, že v daném případě není sporná skutečnost, že v České republice nebyla udělena jakákoli forma mezinárodní ochrany rodinnému příslušníkovi žalobce ve smyslu § 13 zákona o azylu. Rovněž nebyly splněny podmínky pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, neboť životní situaci žalobce nelze považovat za mimořádnou a nejedná se o případ zvláštního zřetele hodný.
50. Důvody svědčící pro udělení azylu z důvodů uvedených v § 13 zákona o azylu a § 14 zákona o azylu nebyly v řízení zjištěny ani nebyly žalobcem tvrzeny, natož doloženy. Soud proto po provedeném přezkumném řízení v obecné rovině konstatuje, že rozhodnutí žalovaného i v tomto směru považuje za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné.

V. 4. Posouzení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu

51. Doplňkovou ochranu je možno přiznat žadateli o azyl i v případě, kdy nesplňuje důvody pro udělení azylu, existuje-li důvodná obava, že by mu po návratu do vlasti hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy. Za vážnou újmu se ve smyslu ustanovení § 14a odst. 2 písm. a) až c) zákona o azylu považuje trest smrti nebo poprava, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Povinností správního orgánu i soudu je zabývat se možnou existencí těchto důvodů v případě jakéhokoli procesního režimu rozhodování o žádosti o mezinárodní ochranu. Současně platí, že podmínky pro přiznání doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu nejsou

totožné s důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona téhož zákona; správní orgán i soud se jimi proto zabývají samostatně. Intenzita nebezpečí vážné újmy přitom musí vykazovat určitou úroveň, musí se jednat o reálné nebezpečí (viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2009, č. j. 9 Azs 69/2008-79, či ze dne 19. 3. 2008, č. j. 9 Azs 175/2007-49, ze dne 27. 9. 2011, č. j. 8 Azs 10/2011-89, a ze dne 22. 11. 2010, č. j. 8 Azs 12/2010-64).

52. Ze správního spisu a ze samotných tvrzení žalobce má soud za nesporné, že žalobci v případě návratu do země původu nehrozí vážná újma podle § 14a odst. 2 písm. a), b), ani c) zákona o azylu. Co se týká hrozby vážné újmy ve formě uložení nebo vykonání trestu smrti, žalobce neuvedl žádné okolnosti, na základě, kterých by mu mohla v případě návratu do vlasti vážná újma uložení nebo vykonáním trestu smrti či popravy.
53. Pokud jde o důvod udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1, 2 písm. b) zákona o azylu, podle názoru žalovaného lze doplňkovou ochranu v případě nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu shledat pouze tam, kde takové nebezpečí reálně a bezprostředně hrozí, nikoliv tam, kde vůbec nastat nemusí či může nastat jediné v případě přidružení se jiných okolností nebo skutečností, které dosud nelze předjímat. Zde žalovaný odkázal na svůj závěr o tom, že považuje žalobcův azylový příběh za nevěrohodný.
54. Krajský soud na tomto místě dodává, že žalovaným opatřené informace o zemi původu, jak jsou blíže vyčteny pod bodem 9 tohoto rozsudku, dokládají, že uzbecký právní systém disponuje množstvím právních nástrojů, jichž mohl žalobce využít bez obav z následné možné perzekuce z jejich využití. Ze zajištěných informací se podává, že uzbecká policie je schopna přijmout opatření, pokud se na ni obrátí občan s obavou ohrožení. Proti nečinnosti příslušníků policejních orgánů lze podat stížnost. Občané Uzbekistánu se mohou obrátit i na úřad ombudsmana (viz Informace MZV ČR ze dne 1. 3. 2024, Uzbekistán – Činnost policie ve vztahu k ochraně práv občanů, Činnost úřadu ombudsmana). Z informace MZV ČR ze dne 1. 3. 2024 - Činnost policie ve vztahu k ochraně práv občanů; zprávu o činnosti úřadu ombudsmana, plyne, že proti nezákonnému postupu policie lze podat stížnost. Tu lze podat u nadřízeného orgánu, ministerstva vnitra; „horkou linku“ má i vrchní soud či prokuratura.
55. Uvedené informace jsou žurnalizovány ve spisovém materiálu a žalobce měl možnost se s nimi seznámit. Hodnocení situace v Uzbekistánu provedené žalovaným vyhovuje požadavkům uvedeným v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008-71, podle kterého *„informace o zemi původu musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné.“*
56. Z doložených zpráv a informací o zemi původu lze dle názoru krajského soudu usoudit, že Republika Uzbekistán není co do mechanismů ochrany zcela „bezzubá“ a disponuje dostatečným mechanismem k poskytnutí ochrany civilními obyvatelstvu co do struktury a organizace policejního systému, fungování dohledových a dozorových prostředků.
57. Ze správního spisu se nepodává, že by žalobce v domovském státu vyčerpal všechny prostředky ochrany, které mu jeho stát poskytuje. Žalobce se neobrátil ani na policii, ani

nepodnikl jiné kroky k ochraně své osoby, které právní řád domovského státu předpokládá.

58. Z judikatury kasačního soudu vyplývá, že: „*neučinil-li stěžovatel žádné kroky k využití všech prostředků, které právní řád v zemi jeho původu k ochraně práv a svobod poskytuje, nelze učinit závěr, že by mu taková ochrana nebyla poskytnuta, případně že by mu sice poskytnuta byla, ale neúčinně*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 6 Azs 8/2003–44). V této souvislosti lze odkázat i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004–41, podle kterého: „*pro to, aby bylo možné shledat absenci ochrany ze strany státu, musel by stěžovatel vyčerpát všechny reálně dostupné prostředky ochrany.*“
59. Citované závěry jsou plně aplikovatelné na nyní projednávanou věc. Z absence jakýchkoli kroků žalobce nelze usuzovat, že by uzbecké státní orgány odmítaly poskytnout žalobci pomoc či by byly záměrně nečinné. Podle krajského soudu zůstaly obavy žalobce skutečně pouze v rovině hypotetické.
60. Žalovaný rovněž posuzoval otázku, zda žalobci v případě návratu do vlasti nehrozí vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu se závěrem, že v Uzbekistánu neprobíhá ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možné ve vztahu k žalobci pokládat za vážnou újmu dle ustanovení § 14a odst. 1, 2 písm. c) zákona o azylu. Na základě informací o zemi původu lze konstatovat, že bezpečnostní situace v zemi je stabilní.
61. Závěry žalovaného učiněné stran neudělení doplňkové ochrany, resp. jeho odůvodnění, tedy obstojí.
62. Žalovaný dostatečně individualizoval situaci žalobce. Shrnul jeho azylový příběh i pobytovou historii a pracoval s aktuálními informacemi o Uzbekistánu. Žalobce měl v průběhu správního řízení možnost uvést vše, co považuje za relevantní z hlediska udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný s žalobcem vedl pohovor a poučil jej o povinnosti uvést pravdivě a úplně všechny skutečnosti nezbytné pro úplné zjištění podkladů pro vydání rozhodnutí. Doplnění podkladů pro rozhodnutí žalobce nežádal. I u jednání k dotazu své právní zástupkyně sdělil, že nedisponuje žádnými listinami k doložení svého příběhu.

V. 5. Tlumočník

63. Jen pro úplnost krajský soud s ohledem na jistý pokus žalobce (učiněný u jednání soudu dne 30. 5. 2025) tvrdit, že ne zcela rozumí ruskému jazyku, poukazuje na to, že v průběhu správního řízení, konkrétně při výslechu před cizineckou policií dne 14. 8. 2024, kde byl přítomen tlumočník z jazyka ruského, žalobce výslovně uvedl, že žádá o tlumočení z ruského jazyka, sdělil, že ustanovené tlumočníci velice dobře rozumí a nevznesl námitky k protokolaci. Dále dne 23. 8. 2024 při poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu prohlásil, že je schopen se dorozumět v jazyce ruském. V prohlášení o jazyce dne 23. 8. 2024 požádal, aby řízení o azylu bylo vedeno v jazyce ruském, příp. uzbeckém. Při pohovoru dne 19. 9. 2024 za přítomnosti tlumočníka z jazyka ruského nevznesl žádné námitky k tlumočení. K výslovnému dotazu soudu pak u jednání dne 30. 5. 2025 žalobce sdělil, že nevznáší žádné námitky k ustanovené tlumočnici a rozumí jí.

64. Krajský soud takto nepojal žádné pochyby o schopnost žalobce dorozumět se v ruském jazyce; tyto neplnou ani ze správního spisu.

VI. Závěr a náklady řízení

65. Krajský soud na základě shora uvedeného dospěl k závěru, že žalobou napadené rozhodnutí žalovaný vydal v souladu se zákonem, proto žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
66. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce v řízení úspěšný nebyl a žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady nevznikly. Soud proto žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.
67. Žalobci soud ustanovil k ochraně jeho práv podle § 35 odst. 10 s. ř. s. zástupkyně z řad advokátů Mgr. Alice Jeziorská, jejíž odměnu a hotové výdaje hradí stát. Soud zástupkyni žalobce přiznal odměnu za zastupování podle vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění účinném v době úkonu (dále jen „advokátní tarif“) ve výši 12 340 Kč, dle obsahu spisového materiálu, a to za tři úkony právní služby (první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení, další porada s žalobcem, účast u jednání soudu). Dále soud přiznal zástupkyni žalobce paušální náhradu hotových výdajů za tři úkony právní služby ve výši 1 200 Kč ve smyslu § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Celkem odměna činí s připočtením 21% daně z přidané hodnoty 16 383,4 Kč.
68. Dle § 14 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu náleží advokátu v souvislosti s poskytnutím právní služby při úkonech prováděných v místě, které není jeho sídlem nebo bydlištěm, náhrada za čas strávený cestou do tohoto místa a zpět. Zástupkyně žalobce tyto náklady uplatnila a doložila je technickým průkazem vozidla s potřebnými údaji. Krajský soud proto přiznal zástupkyni žalobce náhradu cestovních výdajů po zaokrouhlení za jednu cestu z místa sídla právní zástupkyně ke Krajskému soudu v Ostravě a zpět dne 30. 5. 2025 (celkem najeto 36 km). Tato cesta byla realizována vozidlem Audi s kombinovanou spotřebou 6,7 litrů paliva na 100 km. Průměrná cena za 1 litr nafty činila 34,70 Kč a základní sazba za jeden kilometr jízdy částku 5,80 Kč; takto bylo přiznáno na cestovním 292 Kč. Krajský soud přiznal zástupkyni žalobce rovněž náhradu za promeškaný čas v rozsahu celkem dvou započatých půlhodin po 150 Kč [§ 14 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu, ve spojení s § 14 odst. 3 téhož předpisu], tj. celkem 300 Kč. Celkem tak náhrada cestovních výdajů a náhrada za promeškaný čas s připočtením daně z přidané hodnoty v zákonné výši činí částku ve výši 716,32 Kč.
69. Celková odměna ustanovené zástupkyně žalobce a náhrada jejích hotových výdajů a za promeškaný čas, to vše navýšeno o daň z přidané hodnoty v zákonné výši, činí po zaokrouhlení 17 100 Kč. Bude jí bude proplacena z účtu Krajského soudu v Ostravě do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.
70. České republice soud právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť náklady tlumočeného, o nichž soud rozhodne samostatným usnesením, nese v tomto typu řízení stát.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je možno podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 30. května 2025

JUDr. Kateřina Štěpánová, Ph.D.
samosoudkyně